

## Vi tror på, at børns udvikling sker i aktivt samarbejde med andre

Vi tror på, at børns udvikling sker i aktivt samarbejde med andre. Vi skal derfor styrke barnets netværk og evne til at indgå i forpligtende fællesskaber.

Ryslinge Friskole blev indviet i 1856 og er landets ældste fungerende friskole. Da skolen blev etableret, var det på initiativ af en aktiv forældrereds, der inspireret af N.F.S. Grundtvig (1783-1872) og Christen Kolds (1816-1870) skoletanker ønskede at skabe en skole, der kunne danne og uddanne deres børn.

Vi bygger fortsat på vores historiske værdier og traditioner men er samtidig bevidste om nødvendigheden af at forny os og hele tiden at lade os inspirere af nutiden og omverdenen. Gennem årene er skolen vokset støt, og der er i dag ca. 180 elever fra 0.-9.klasse.

### Grundtvig og Kold

Selvom hverken Grundtvig og Kold lever længere, så lever deres tanker og ånd i bedste velgående på Ryslinge Friskole. De tanker, som de i 1800-tallet udviklede om skolen og om den måde, vi lærer på, var fuldstændig banebrydende for deres tid. De gjorde op med datidens sorte skole og inspirerede til en helt ny tilgang til læring og pædagogik. Synet på barnet ændrede sig, og børnene blev nu opfattet som selvstændige individer, der hver især besad egenskaber og evner, som skolen skulle bygge videre på.

### Først opleve så oplyse

Kold sagde: "Først opleve så oplyse". Men hvad betyder det egentlig? Inspireret af Grundtvig og Kolds skoletanker er det væsentligt på Ryslinge Friskole, at eleverne oplever og mærker skolen som et vedkommende sted. Et sted, hvor de kan udfolde deres evner, og hvor de bliver støttet i deres drømme og fantasier. Først når dette grundlag er skabt, er det muligt at lære. Vi mennesker lærer bedst, når vi kan se en mening med det, vi skal lære. "At opleve" er altså at give børnene lyst til at udforske livet og mærke verden som noget, der kommer dem ved. Det er at gøre dem nysgerrige og styrke dem i at undres og lade sig forundre.

### Morgensang og "Det levende ord"

Morgensang og fortælling udgør fundamentet for hverdagen på Ryslinge Friskole. Hver morgen begynder med morgensang for hele skolen med sang, fadervor, fortælling og meddelelser. Gennem sangen styrkes fællesskabet og samhørigheden, og gennem fortællingen styrkes *det levende ord*. Dagens fortælling spænder vidt: fra aktuelle samfundsrelaterede emner og hverdagsproblematikker, til naturens underfundigheder, eventyr og meget andet. Ind imellem er det eleverne, der står for fortællingen. Dette kan være som fremlæggelse af et tema, de har beskæftiget sig med i klassen, eller det kan være

elever, der optræder med små teaterstykker eller musik. Gennem sin tid som elev på Ryslinge Friskole øver hvert enkelt barn sig i under trygge og sikre rammer at stå frem og fortælle, beskrive, spille eller synge for de andre. Vi tager udgangspunkt i den kristne tro som et fælles historisk og kulturelt fundament. Derfor beder vi fadervor hver dag i forbindelse med morgensang.

## Dannelse

Når vi på Ryslinge Friskole bruger ordet dannelse, tænkes der på en proces, der varer hele livet, og som omfatter hele mennesket. Hvem vi er som mennesker, og hvad der optager os, afhænger først og fremmest af familien og den baggrund, som vi hver især er rundet af. Det er i samspillet mellem den enkelte elevs baggrund og skolen, man dannes. Dannelse på Ryslinge Friskole omfatter både det faglige og det menneskelige og tager udgangspunkt i de værdier, som vi ønsker at videregive til vores elever.

## Den faglige dannelse

Vi ønsker at klæde vores elever på, så de er rustede til at møde livets mange udfordringer både fagligt og menneskeligt. Først når vi kender det samfund og de traditioner, som vi er rundet af, bliver vi i stand at forholde os selvstændigt og kritisk til os selv og til verden omkring os. Derfor tager vi først og fremmest udgangspunkt i vores historie og kultur. Hvordan verden og samfundet ser ud, og hvordan påvirker det os. Vi lever i en tid, hvor alt skal tælles, og hvor resultater skal måles. Den tankegang vil vi gerne udfordre ved at lære eleverne, at den faglige dannelse først og fremmest bygger på lysten til at lære.

## Den menneskelige dannelse

Dannelse handler også om god opførsel og om at skabe de bedste rammer for et godt fællesskab. På Ryslinge Friskole hilser vi på hinanden. Det har betydning for den almene dannelse, og det afspejler den gensidige respekt og omsorg, som vi alle har brug for. Man føler sig set og velkommen og som en del af fællesskabet. Eleverne dannes til at forstå, at de både kan og skal være sig selv samtidig med, at de er en del af fællesskabet. De dannes til at hvile i sig selv og til at tro på sig selv og hinanden i en verden, hvor kravene er store og forventningerne høje.

## Uddannelse

På Ryslinge Friskole er det en grundtanke, at vi lærer for livet. Vi følger kravene om tilsyn, og fagligt står vi mål med Undervisningsministeriets læseplaner, som er forudsætningen for den videre adgang til uddannelsessystemet. Lysten til at lære er den nødvendige drivkraft for at kunne tilegne sig fagenes indhold. Derfor er det en af vores vigtigste opgaver at hjælpe eleverne til at finde denne lyst. Målet er at vække deres interesse og begejstring, så de glemmer tid og sted. Når elevernes nysgerrighed stimuleres og styrkes, går liv og læring op i en højere enhed.

## Mange måder at lære på

Det har stor betydning for indlæringen, at vi bruger både krop og hoved, og at alle sanser bliver rørt. Det afspejler sig i undervisningen på flere måder. Så længe det er relevant for undervisningen, er der altid plads til spontane initiativer og til at bryde de faste rammer. Det musiske og kreative vægtes højt, ligesom bevægelse og fordybelse er en naturlig del af dagligdagen. I løbet af året er der flere tema- og emneuger, både klassevis og på tværs af årgangene. Hvert forår laver 7., 8. og 9. klasse musical/teater; derudover spreder emneugerne sig over en bred vifte af fagligt indhold og aktiviteter.

## Alternativ prøveform

Ryslingle Friskole er en af de få skoler i Danmark, der har et alternativ til Folkeskolens afgangsprøve. Den alternative prøveform består i, at eleverne i 9. klasse udarbejder et større projekt som munder ud i en offentlig præsentation på skolen. Hensigten med dette forløb er, at eleverne skal fordybe sig i et selvvalgt fagområde. Det færdige projekt er fagligt på niveau med folkeskolens krav til elever i 9. klasse og kræver stor selvstændighed, kreativitet og overblik. Dette alternativ er efter vores mening det bedste både fagligt og menneskeligt.

## Tryghed og trivsel

En af de væsentligste forudsætninger for at skabe en god friskole er, at alle trives, både elever, forældre og de ansatte. Dette er et ansvar, som vi alle har, og som vi ønsker at styrke med både ord og i praksis gennem forskellige tiltag og aktiviteter.

## Fællesskab og rummelighed

Det er vores mål at skabe de rammer, der på den bedste måde kan styrke fællesskabet og det gensidige ansvar. Når alle kender alle, får vi større forståelse og bliver mere rummelige i forhold til hinandens forskelligheder. Det forpligtende fællesskab gælder hele vejen rundt hos både børn og voksne. Vi er af den overbevisning, at når der skabes solide relationer mellem børnene, både i klasserne og på tværs af klassetrin, så forebygges mobning på den bedste måde. Som elev i 0.klasse får man derfor en "storemakker", som er en elev fra de ældre klasser. "Storemakkerens" opgave er tage sig særligt af "lillemakkeren" i forskellige daglige situationer og på andre tidspunkter. Fællesskabet styrkes dagligt, når alle mødes til morgensang og i løbet af året gennem emneugerne på tværs af årgangene, de fælles lejrture, skolefesten, musikfestivalen Rock ved Søen og ved mange andre lejligheder, hvor eleverne har fælles oplevelser.

## Generelt om undervisningen

Ryslinge Friskoles værdier er ikke blot noget, vi taler om. De lever med og viser sig i alt, hvad vi foretager os og står som et pejlemærke for vores arbejde, både fagligt, pædagogisk og socialt.

Vi har fokus på kreative fag som f.eks. musik, drama og kunst. I udskolingen arbejdes hvert år med en teaterforestilling.

Vi afslutter grundskolen i 9. klasse med en projektopgave. Der arbejdes målrettet med projektarbejdsformen på alle klassetrin.

It og teknologi er en naturlig del af undervisningen, og der bruges iPads, når det didaktisk og pædagogisk giver mening.

## Læs mere

Læs mere i tillæg: Teater på Ryslinge Friskole, Projekt på Ryslinge Friskole, IT på Ryslinge Friskole.